

Uchwała Nr XLII/276/2017
RADY MIEJSKIEJ W SZPROTAWIE
z dnia 30 czerwca 2017 r.

w sprawie „ Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2017 – 2022 ”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 446, z późn.zm.) oraz art. 6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1390) uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022.

§ 1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017–2022 jest skorelowany z aktami prawnymi oraz dokumentami o charakterze strategicznym funkcjonującymi zarówno na poziomie krajowym jak i gminnym:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (Uchwała Rady Ministrów Nr 76 z 29 kwietnia 2014 r. M.P. z 2014 r., poz.445);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 1390);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 930, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U.z 2017 r., poz. 697);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 487, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 783);
- Uchwała Nr XXI/134/2015 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Gminy na lata 2015 – 2023;
- Uchwała Nr XXXIII /213 /2016 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 października 2016 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Szprotawa na 2017 rok.

Rozdział 1.
WSTĘP

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest realizacją art. 6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1390) zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony

ofiar przemocy w rodzinie. Strategicznym celem programu do osiągnięcia którego ma pośrednio przyczynić się realizacja zadań zaplanowanych w programie, jest ograniczenie skali zjawiska i skutków przemocy domowej oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie. Cele szczegółowe bezpośrednio osiągnięte w programie, odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Przedmiotowy program stanowi strategię postępowania wobec problemu przemocy w rodzinie oraz zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

Rozdział 2.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym. Doznawana w rodzinie powoduje konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej i dalszej perspektywie czasowej. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Określenie i jasne zdefiniowanie przemocy w rodzinie nie jest łatwe. Na zagadnienie przemocy możemy spojrzeć z wielu perspektyw: prawnej, moralnej, psychologicznej i społecznej. Na potrzeby programu przyjęto definicję charakterystyczną z punktu widzenia polityki społecznej, określoną w art. 2 pkt.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która przemoc wyraża jako – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Zjawisko przemocy nie jest jednorazowe.

Przemoc ma kilka charakterystycznych cech:

- jest intencjonalna – stanowi zamierzone działanie (lub zaniechanie działania) ukierunkowane na drugiego człowieka. Ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary;
- siły są nierówne – we wzajemnej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą i przewagę tę wykorzystuje do osiągnięcia swojego celu. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy. Źródłem dysproporcji sił są zazwyczaj wiek, płeć, stan zdrowia oraz różne zależności, np. ekonomiczna czy relacja dziecko - rodzic. Owo wykorzystanie siły i władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny jest elementem najbardziej znaczącym w przemocy domowej;
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności asymetrię sił i władzy, i narusza podstawowe prawa człowieka np. prawo do godności, szacunku czy nietykalności cielesnej;
- powoduje cierpienie, ból i krzywdy moralne – sprawca naraża życie i zdrowie ofiary na poważne szkody, w tym szkody przeżywane bardzo subiektywnie. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara traci zdolność do samoobrony.

Wyróżniamy następujące formy przemocy:

1. Przemoc fizyczna – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „ ofierze ” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia
2. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne.
3. Przemoc seksualna – to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera.
5. Zaniedbanie - to ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

1. Faza narastającego napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury.
2. Faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają Policję, szukają pomocy.
3. Faza miodowego miesiąca - jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje „ofiara” w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Rozdział 3.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

3. Systematyczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego monitorującego zjawisko przemocy w Gminie.
4. Gromadzenie i przetwarzanie danych osobowych.

CEL OPERACYJNY NR 4

Zwiększenie kompetencji pracowników służb zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

ZADANIA :

1. Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.
2. Organizacja seminariów, specjalistycznych szkoleń dla grup zawodowych powołanych do realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

DZIAŁANIA :

1. Udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje i umiejętności w zakresie pracy z ofiarą i sprawcą przemocy.
2. Współpraca w zakresie wymiany doświadczeń.
3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w ramach tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 5.

REALIZACJA PROGRAMU

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Szprotawa, którzy spotykają się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie i jego skutkami, a w szczególności do:

- osób doświadczających przemocy,
- osób stosujących przemoc,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób zagrożonych wystąpieniem przemocy w rodzinie,
- służb zajmujących się realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Szprotawie,
2. Policja,

3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Burmistrzu Szprotawy,
5. Placówki Opieki Zdrowotnej,
6. Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
7. Szkoły i inne placówki oświatowe,
8. Organizacje Pozarządowe.

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE W REALIZACJI PROGRAMU

1. Sąd Rejonowy w Żaganiu,
2. Prokuratura Rejonowa w Żaganiu,
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu,
4. Poradnia dla Uzależnionych i ich Rodzin – „Pomocna Dłoń” w Szprotawie,
5. Parafie i inne związki wyznaniowe.

Rozdział 6.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
2. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
4. Promowanie wartości rodzinnych,
5. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
6. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy,
7. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą,
8. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy,
9. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą,

Rozdział 7.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szprotawa na lata 2017– 2022 są środki finansowe z budżetu Gminy. Zadania programu mogą być również finansowane z innych źródeł w ramach programów wspólnotowych Unii Europejskiej oraz dotacji konkursowych.

Rozdział 8.

MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie wykonania zadań określonych w Programie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację zaplanowanych działań, poprzez przekazanie danych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Szprotawie w terminie do 31 stycznia każdego roku. Zespół corocznie w terminie do 31 marca przedłoży Radzie Miejskiej w Szprotawie sprawozdanie z realizacji Programu.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szprotawy.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LXX/510/10 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 28 października 2010 r. w sprawie Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2010 -2016.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Andrzej Skawiński